

SUMMARIES IN POLISH

STRESZCZENIA POLSKOJĘZYCZNE

Dariusz PIEŃKOWSKI

RAMY KONCEPCYJNE DLA PROJEKTOWANIA ZRÓWNOWAŻONEJ POLITYKI EMERYTALNEJ

STRESZCZENIE: Zaproponowane są ramy koncepcyjne dla projektowania zrównoważonej polityki emerytalnej w celu rozwiązania problemu wzajemnych zależności pomiędzy różnymi determinantami z punktu widzenia polityki gospodarczej i koncepcji zrównoważonego rozwoju. Badanie głównych społeczno-ekonomicznych uwarunkowań przedstawionych w literaturze doprowadziło do opracowania całościowych ram koncepcyjnych, które mają wspierać decydentów i badaczy, którzy muszą zrozumieć determinanty określonych programów politycznych i ich długoterminowe społeczno-ekonomiczne konsekwencje. W rezultacie pomaga się określić i zaprojektować zrównoważoną politykę emerytalną. Zrównoważone ramy koncepcyjne kładą nacisk na ideologiczne tło debat gospodarczych, ścieżki historyczne ujęte w modelu 4s zależnej ścieżki oraz kluczowe argumenty za i przeciw kapitałowym i repartycyjnym systemom emerytalnym. Niniejsze ramy koncepcyjne wskazują na wiele celów polityki emerytalnej, przepływy zasobów i debaty o tworzeniu kapitału w ekonomii, a także globalną perspektywę przepływu kapitału.

SŁOWA KLUCZOWE: model 4S zależnej ścieżki, ramy zrównoważonej polityki emerytalnej, systemy emerytalne, globalna perspektywa gospodarcza

Grażyna KARMOWSKA, Nino MIKIASHVILI

OCENA KONWERGENCJI KRAJÓW POST-SOCJALISTYCZNYCH Z WYKORZYSTANIEM WYBRANYCH INDEKSÓW

STRESZCZENIE: Celem artykułu była diagnoza poziomu konwergencji państw postsocjalistycznych i zachodzących w tym zakresie zmian. Zakres badań obejmował lata 2000-2018. Obiektem badań było 25 krajów postsocjalistycznych (11 należących do UE, 7 z Europy wschodniej oraz 7 azjatyckich). Analizowane były indeksy HDI, EPI i EFW. Wykorzystano metody statystyczne oraz modele ekonometryczne. We wszystkich badanych obszarach stwierdzono zjawisko słabej konwergencji. W obszarze rozwoju społecznego na poziomie ok. 5%, wydajności środowiskowej ok. 2% a wolności gospodarczej ok. 1%. Wszystkie badane kraje zostały zaliczone do wysoko rozwiniętych pod względem rozwoju społecznego (HDI>0.79). Również pod względem wolności gospodarczej EFW>0.6 zalicza je do Mostly free. Większe zróżnicowanie występuje pod względem wydajności środowiskowej. Jedynie 16 krajów z 25 uzyskało EPI>60. Grupa krajów należących do UE osiągała wyższe wartości indeksów od pozostałych krajów, jednakże wyższe tempo wzrostu uzyskały kraje azjatyckie.

SŁOWA KLUCZOWE: konwergencja, indeks HDI, indeks EPI, indeks EFW, kraje postsocjalistyczne

Natalya ANDRYEYEVA, Hanna TIUTIUNNYK, Borys BURKYNYSKYI, Nina KHUMAROVA,
Larysa KUPINETS

METODOLOGICZNE PODEJŚCIE INWESTYCJI I INNOWACJI REGIONALNEJ POLITYKI EKOLOGICZNEJ Z WYKORZYSTANIEM MODELI INTELIGENTNEJ SPECJALIZACJI I QUINTUPLE HELIX

STRESZCZENIE: Celem artykułu jest sformułowanie metodologicznego podejścia do określenia dominant inwestycji i innowacji w regionalnej polityce ekologicznej. Metodologia opiera się na modelach inteligentnej specjalizacji i pięciokrotnej helisy. Niniejszy artykuł przedstawia autorską wizję połączenia metodologii Quintuple Helix i Smart Specialization w celu określenia strategicznych priorytetów polityki inwestycyjnej i innowacyjnej gospodarki narodowej. Określono wyjątkowość regionów w oparciu o potencjał naukowo-technologiczny z uwzględnieniem priorytetów poszczególnych Celów Zrównoważonego Rozwoju. Proponowane badania są dodatkowym argumentem w stosunku do istniejących oficjalnych osiągnięć. Opracowano podejście uwzględniające metodologię „inteligentnej specjalizacji” w kontekście istniejących doświadczeń europejskich.

SŁOWA KLUCZOWE: Quintuple Helix, inteligentna specjalizacja, cele zrównoważonego rozwoju, polityka inwestycyjna i innowacyjna, potencjał zasobów naturalnych

Marta NALEWAJKO

WYKORZYSTANIE SUROWCÓW ODPADOWYCH W BETONACH LEKKICH AKTYWOWANYCH ALKALICZNE

STRESZCZENIE: Artykuł prezentuje koncepcję wykorzystania odpadów energetycznych, jako materiału alternatywnego dla kruszywa naturalnego i cementu, jako jeden z aspektów budownictwa zrównoważonego. Z uwagi na fakt, że ilość wytwarzanego rocznie popiołu przez zakłady energetyczne jest bardzo duża, jego wykorzystanie w sektorze budownictwa pozwoliłoby na znaczne jego wyeliminowanie z hałd składowych zanieczyszczających środowisko. Wykorzystanie popiołu w zastępstwie cementu, a także zastąpienie kruszywa naturalnego kruszywem popiołoporytowym, powstałym w procesie spiekania popiołu, do produkcji betonów lekkich stanowiłoby duży krok w kierunku budownictwa zrównoważonego, którego integralnym punktem jest wdrażanie technologii pozwalających na współgranie budownictwa ze środowiskiem. Współczesne technologie oraz wiedza pozwalają na opracowanie technologii wytwarzania betonów lekkich na bazie surowców odpadowych energetycznych przy wykorzystaniu alkaliów o właściwościach zbliżonych bądź lepszych od właściwości tradycyjnych betonów lekkich. Jest to niezwykle istotne z punktu widzenia ochrony środowiska, a także stanowi alternatywną technologię wytwarzania betonów lekkich w razie wyczerpania surowców naturalnych.

SŁOWA KLUCZOWE: surowce odpadowe, kruszywo popiołowe, beton, beton lekki, budownictwo zrównoważone

Elżbieta GOŁĄBESKA

OPLACALNOŚĆ INWESTOWANIA W BUDOWNICTWO PASYWNE W POLSCE

STRESZCZENIE: W artykule omówiono problem związany z opłacalnością inwestowania w budownictwo pasywne z punktu widzenia rachunku ekonomicznego oraz korzyści związanych z ochroną środowiska i poszanowania energii. Analizie poddana została kwestia porównania kosztów budowy i eksploatacji jednorodzinne go budynku mieszkalnego w dwóch wariantach: w technologii tradycyjnej oraz w standardzie budynku pasywnego. Analiza miała na celu przyniesienie odpowiedzi na pytanie: czy budowa domu pasywnego przyniesie wystarczające efekty energetyczne aby mogła okazać się opłacalna dla inwestora. Zastosowano metodę ROE, interpretowaną jest jako stopę zwrotu z finansowanych przez inwestora nakładów. Stosując metodę prostego okresu zwrotu, obliczono liczbę lat, po jakich zainwestowane w przedsięwzięcie nakłady inwestycyjne, zwrócą się z uzyskiwanych z przedsięwzięcia korzyści. Wreszcie dokonano ekonomicznej oceny opłacalności inwestycji obliczając wskaźnik NPV. Istotą artykułu jest wskazanie optymalnych rozwiązań, które sprzyjałyby propagowaniu budownictwa pasywnego w Polsce oferując m.in. korzystne dofinansowania do takich projektów.

SŁOWA KLUCZOWE: budynek pasywny, budynek mieszkalny, inwestowanie w budownictwo pasywne, opłacalność inwestowania w budynki pasywne

Krystyna RAUBA, Karolina SZERENOS

SPOŁECZNA WYCENA REALIZACJI PRZYDOMOWYCH OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW NA PRZYKŁADZIE GMINY JUCHNOWIEC KOŚCIELNY

STRESZCZENIE: Celem artykułu jest przedstawienie społecznego odbioru realizacji przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Juchnowiec Kościelny. Do poznania opinii mieszkańców w kwestii realizacji przydomowych oczyszczalni ścieków posłużono się metodą wyceny warunkowej CVM, wykorzystującą badanie gotowości do zapłaty (WTP). Metoda wyceny warunkowej została zrealizowana w oparciu o przeprowadzone badania ankietowe. Próba badawcza przeprowadzona została metodą wywiadu bezpośredniego wśród 100 mieszkańców gminy Juchnowiec Kościelny. Ankieta zawierała między innymi pytania dotyczące rodzajów systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków na terenie gminy. Na potrzeby artykułu wzięto pod uwagę odpowiedzi mieszkańców gminy, którzy nie byli podłączeni do kanalizacji lub mieli zbiornik bezodpływowy.

SŁOWA KLUCZOWE: metoda wyceny warunkowej, społeczna akceptacja inwestycji, pytania dotyczące oczyszczalni ścieków, przydomowe oczyszczalnie ścieków